

dával okresu špatné výrobky. Lze ovšem připustiti, že taková výtka sama o sobě nemusí vždy v sobě zahrnovati obviňování z nečestného nebo nemravného jednání, než ke správnému pochopení a hodnocení výtky té dlužno přihlídnouti k bližším okolnostem případu. Obžalovaný zdůrazňuje, že okres měl smutné zkušenosti, když si koupil cementové roury od firmy sedličanské, t. j. od soukromého obžalobce, že se roury ty neosvědčily, že byly v krátké době zničeny a že tím byl okres finančně poškozen. Tím soukromého žalobce obviňuje, že se vůči okresu jakožto svému zákazníkovi nezachoval tak, jak bylo povinností poctivého, pečlivého a řádného, smluvního závazku dbalého výrobce a obchodníka, že dodal špatné zboží, ať již úmyslně či z nedbalosti či pro svou nezdatnost ve svém oboru. Toto jednání obžalovaného zahrnuje v sobě obvinění soukromého obžalobce z opovržlivých jednání a vlastností, předhůzku směřující proti jeho mravní povaze, kterou má býti vyjádřeno, že obžalobce buď má schopnost k provádění prací ve svém oboru, ale provádí je ledabyle a nedbale, nebo že nemá potřebných pro povolání své vědomostí a schopností, přes to však se domáhá a ujímá postavení, schopnosti ty předpokládajícího, v obou případech jest pak výsledkem dodání špatných výrobků. Obě jest způsobilé, by postavilo soukromého obžalobce v očích veřejnosti do světla po stránce mravní a obchodní zavržitelného. (Viz rozhodnutí Sb. n. s. čís. 891.) Neprávem tedy spatřuje napadený rozsudek v dotyčném výroku obžalovaného »nanejvýše snad poškozování živnosti soukromého obžalobce ve smyslu soukromoprávním« — co tím rozsudek myslí, není dosti jasno — klada nesprávně váhu na to, že obžalovaný netvrdil, že soukromý obžalobce dodal okresu úmyslně vadné zboží a že tedy zamýšlel okres finančně poškoditi. Možno proto v tomto jednání obžalovaného po objektivní stránce shledávati obvinění z určitých nepočestných činů, které, kdyby byla dána i subjektivní stránka, bylo by lze podřaditi pod skutkovou povahu Šu 488 tr. zák., po případě Šu 491 tr. zák. Subjektivní stránkou se rozsudek nalézacího soudu v tomto bodě vůbec nezabývá. Z těchto důvodů bylo zmateční stížnosti soukromého obžalobce v celém rozsahu vyhověti, rozsudek nalézacího soudu jako zmatečný podle čís. 5 a 9 a) Šu 281 tr. ř. zrušiti a podle Šu 288 čís. 1 a 3 tr. ř. dále uznati, jak shora uvedeno. Při novém projednání a rozhodnutí věci bude nalézacímu soudu dbáti též ustanovení Šu 4 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 120 sb. z. a n.

čís. 1930.

Sazba Šu 103 tr. zák. jest sazbou jednotnou a přísnější, než II sazba Šu 182 tr. zák. ve smyslu článku I čís. 1 zákona ze dne 12. prosince 1923, čís. 259 sb. z. a n. Není tu zmatku čís. 10 Šu 281 tr. ř., nevyslovil-i soud podle Šu 261 tr. ř. nepřislušnost k projednání obžaloby pro zločin Šu 181 tr. zák., jelikož čin spadá pod § 101 tr. zák.

Nelze-li jednání, tvořící jednotný a nedílný čin, rozčleniti ve více samostatných, na sobě neodvislých počinů, lze vysloviti beztrestnost podle Šu 187 tr. zák. jen, byla-li včas nahrazena všechna škoda.

K vyloučení beztrestnosti není třeba, by vrchnost měla již určitou vědomost o vině pachatelově; stačí i vzdálené, pŕtahy odůvodněné podezření.

Přednosta okresního soudu jest vrchností ve smyslu §u 187 tr. zák.

(Rozh. ze dne 16. března 1925, Zm I 66/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 27. listopadu 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry podle §u 181 tr. zák.

D ů v o d y:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 10 §u 281 tr. ř. uplatňuje zmateční stížnost, že v obžalobě dané jednání obžalovaného zakládá nebo aspoň zakládati může podstatu zločinu zneužití moci úřední podle §u 101 tr. zák. a že v důsledku toho měl nalézací soud zřetelem na ustanovení §u 261 tr. ř. vyřknouti svou nepříslušnost a postoupiti věc příslušnému soudu porotnímu. Stížnost je bezdůvodna. Nesledujeť tímto žádáním zlepšení posice obžalovaného, jak to spočívá v povaze každého opravného prostředku, uplatňovaného ve prospěch obžalovaného a předpokládajícího, by stěžovatel byl rozhodnutím soudu ve svých právech zkrácen. Veřejný obžalobce shledal tu sice předpoklady trestnosti podle II. sazby §u 182 tr. zák. (těžký žalář od 5 do 10, po případě 20 let), navrhl však podle článku I čís. 1 zákona ze dne 12. prosince 1923, čís. 259 sb. z. a n. použití zmírněné trestní sazby těžkého žaláře od 1 do 5 let. Naproti tomu je však zločin podle §u 101 tr. zák. ohrožen podle §u 103 tr. zák. těžkým žalářem od 1 roku do 10 let, poněvadž trestní sazbu dle tohoto místa zákonného (těžký žalář od 1 roku do 5 roků, dle velikosti zlomyslnosti a škody až do 10roků) dlužno považovati za jednotnou. Nestala se proto obžalovanému žádná křivda, když jeho jednání bylo podřaděno sankci mírnější a nemá tudíž oprávněného důvodu ku stížnosti. Tím stávají se další vývody zmateční stížnosti v této souvislosti uplatňované bezpředmětnými.

Právem uznal nalézací soud, že nejsou splněny předpoklady pro použití dobrodiní §u 187 tr. zák. Při posuzování této otázky dlužno vycházeti ze základního zjištění nalézacího soudu, že celé jednání obžalovaného, poněvadž vzešlo časově i místně z téhož zločinného rozhodnutí, v němž bylo pokračováno, a poněvadž neseno a proniknuto bylo tímž zlým úmyslem, považovati dlužno za jediný čin trestný. Jde proto dle všeobecných zásad trestního práva, aniž by bylo třeba dovolávati se sčítací zásady §u 173 tr. zák., ve skutečnosti o jeden skutek trestný, který nelze rozčleňovati ve více samostatných, od sebe neodvislých počinů, jež dlužno naopak považovati za čin jednotný a nedílný, a je dle toho přípustno vysloviti beztrestnost podle §u 187 tr. zák. jen tenkrát, byla-li nahrazena všechna škoda včas. To se zde nestalo. Je zjištěno, že trestní oznámení na obžalovaného státnímu zastupitelství bylo učiněno dne 11. května 1924 a že obžalovaný ještě po tom, dne 24. června 1924, nahradil 51 Kč 80 h na zpronevěřených soudních depozitech, kteréžto zpronevěry vyšly na jevo teprve tohoto dne, tudíž po té, když vrchnost o jeho zavinění měla již vědomost. Okolnost, že obža-

lovaný již v listopadu 1922 se vůči vrchnímu oficiálu Janu M-ovi, vedoucímu tehdy peněžní knihu, zavázal, že je ochoten nahradit i další položky, kdyby se ještě objevily, je právně nezávažna. Neboť v ochotě, škodu nahradit, nelze spatřovati náhradu ve smyslu §u 187 tr. zák., již je jen skutečná náhrada škody; v takovém případě zůstává jen při pouhé dobré vůli, škodu nahradit, ale bez skutečné náhrady, která je podle zákona nezbytnou podmínkou beztrestnosti. Již z této úvahy je zmatečností, dovolávající se pro nepoužití §u 187 tr. zák. důvodu zmatečnosti čís. 9 b) §u 281 tr. ř. bezpodstatna a nebylo by zapotřebí, obírat se ostatními námitkami k doličení tohoto důvodu dále ještě uplatňovanými.

Jen nadbytkem budiž zdůrazněno, že správným jest náhled nalézacího soudu, pokud vyslovil, že opožděnou s hlediska §u 187 tr. zák. byla i náhrada zpronevěřených deposit v částce 2203 Kč 30 h, byť i k ní bylo došlo dlouho před trestním oznámením na státní zastupitelstvo, totiž dne 7. listopadu 1922. Neboť je zjištěno, že přednosta okresního soudu po té, když mu bylo dne 19. října 1922 vrchním oficiálem Č-ou učiněno oznámení o zpronevěře peněžitých pokut v částce 590 Kč, nařídil vrchnímu oficiálu Janu M-ovi, by provedl důkladnou revisi peněžní knihy; jejím výsledkem bylo zjištění zpronevěř na civilních a trestních depozitech ve výši 2203 Kč 30 h, kterýžto peníz sám o sobě opravňoval by použití II. sazby §u 182 tr. zák. Obžalovaný nahradil i tuto částku (dne 7. listopadu 1922) a to dříve, nežli o výsledku revise bylo přednostovi učiněno hlášení, nicméně nemůže se oprávněně dovolávat ustanovení §u 187 tr. zák. Vyslovilť nalézací soud ve shodě s tímto předpisem, jež vykládati sluší ve spojení s doplňujícím jej ustanovením §u 188 tr. zák., že ku vyloučení náhrady s účinkem §u 187 tr. zák. není třeba, by vrchnost měla již určitou vědomost o vině pachatelově, že naopak stačí pouhé i vzdálenějšími pŕtahy odůvodněné podezření (viz rozhod. Sb. n. s. tr. č. 573, 1088 a m. j.). Tomu tak bylo zde, kde přednosta soudu, nabyv vědomosti o zadržení peněžitých pokut obžalovaným v částce 590 Kč a chovaje z příčiny té důvodné podezření, že obžalovanému padají k tíži další ještě případy zpronevěry, nařídil důkladnou revisi, která podezření to také úplně potvrdila. Namítá-li stížnost, že přednosta soudu ani po prohlídce peněžní knihy nedospěl k pevnému přesvědčení, že jde o zpronevěry, nýbrž že pojal věc jako nepořádek, dlužno jí jednak připomenouti, že podle zákona stačí již pouhé i vzdálenými pŕtahy odůvodněné podezření, jednak odkázati na oznámení přednostovo, na jehož obsah se při svých výpovědích odvolával a z něhož je patrné, že pohlížel na jednání obžalovaného jako na malversace a jen z toho důvodu neučinil trestního oznámení, poněvadž krátce před tím se přihodil u téhož soudu podobný případ s úředním sluhou Václavem S-ou, jenž pak porotou byl z obžaloby proto sprostěn, že škoda byla nahrazena. Použil-li svědek na jednom místě výrazu »nepořádek«, nelze výraz tento vytrhovati z celé souvislosti a sám o sobě posuzovati.

Marně namáhá se zmatečností dokázati, že oznámení o poklescích obžalovaného přednostovi soudu nelze považovati za oznámení soudu nebo jiné vrchnosti podle §u 187 tr. zák. Zákon mluví o »soudu« vůbec, aniž by označení toto nějak omezoval nebo co do instančního

poměru soudů neb co do oboru jejich působnosti blíže určoval. Není proto v zákoně podkladu pro náhled, že slovem »soud« jsou míněny jen onen oddíl a ony orgány, které povolány jsou ku stíhání trestnímu. Představuje soud, ať vykonává tu neb onu pravomoc soudní, jednotný úřad veřejný, který je na venek representován přednostou soudu. Vyslovil proto soud s poukazem na § 25 zákona o organizaci soudní práve, že přednost soudu, v němž soustřeďují se veškerá soudní oddělení a, jenž jako takový je oprávněn vykonávati veškerou, tudíž i trestní pravomoc okresnímu soudu přidělenou, kromě všeobecného dohledu služebního jest oprávněn a povinen mocí svého úřadu přijímati trestní oznámení a že nejde tu jen o administrativního představeného úřadu vůbec. Rovněž ustanovení §u 84 tr. ř. nečiní pochybným oprávnění, ba povinnost okresního soudu, representovaného jeho orgány, by dal podnět k zavedení trestního řízení pro trestné činy, které k jeho vědomí dojdou, ať způsobem jakýmkoliv.

Čís. 1931.

**Zákon o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.
Povinnosti podle §u 17 zákona neučinil tiskař zadost tím, že odevzdal povinný výtisk na poštu a současně počal s rozšiřováním tiskopisu. »Odevzdáním« míní se tu pouze odevzdání na úředním místě.**

(Rozh. ze dne 16. března 1925, Zm I 106/25).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chrudimi ze dne 14. října 1924 porušen byl zákon v ustanovení §u 17 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863.

D ů v o d y:

Rozsudkem okresního jako tiskového soudu v Chrudimi ze dne 21. srpna 1924 uznán byl Karel B. vinným přestupkem §u 17 zákona o tisku, jehož se dopustil tím, že jako tiskař periodického tiskopisu N. a to jeho čís. 25 a 27 z 21. června, pokud se týče z 5. července 1924 proti své povinnosti neodevzdal těchto čísel hned, když je počal rozdávat nebo rozesílati, úřadu bezpečnosti toho místa, kde se spis vydává, t. j. okresní politické správě v Lanškrouně, nýbrž teprve o den později. K odvolání obžalovaného byl rozsudkem krajského jako odvolacího soudu v Chrudimi ze dne 14. října 1924 rozsudek prvního soudu změněn a obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. z obžaloby sprostěn. Okresní soud odůvodňuje odsuzující výrok tím, že především uvádí hájení se obžalovaného, podle něhož poslal oba povinné výtisky okresní politické správě v čas, a stali se průtah, že stalo se tak na poště; poněvadž však přípisý okresní správy politické v Lanškrouně ze 17. a 18. července 1924 je zjištěno, že byla dotyčná čísla rozšiřována již dne 20. června, pokud se týče 4. července 1924, tedy o den dříve, než povinný jich výtisk dle týchž předpisů došel tohoto úřadu (povinné výtisky došly tam totiž 21. června, případně 5. července 1924) je tím skutková podstata trestného činu